

INTRODUCERE ÎN MEDICINA NARATIVĂ. BOALĂ ȘI DISCURS
SEMESTRUL II

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE „VICTOR BABEȘ” TIMIȘOARA
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE MEDICINĂ
1.3 Departamentul	XVI
1.4 Domeniul de studii de licență	MEDICINĂ/SĂNĂTATE
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Medicină

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Introducere în medicina narativă. Boală și discurs							
2.3 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Daniela Șilindean							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	Colocviu	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DC
							Obligativitate	DFac

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	1	3.2 din care: curs	1	3.3 laborator	-
3.4 Total ore din planul de învățământ	14	3.5 din care: curs	14	3.6 laborator	-
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					3
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					3
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					
Examinări					1
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	10				
3.8 Total ore pe semestru	25				
3.9 Numărul de credite	1				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Noțiuni de bază de comunicare medicală
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs, dotată cu mijloace audio-video, calculator
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe Profesionale	Studentul va putea: 1. să analizeze tipuri diferite de discurs legate de boală; 2. să înțeleagă perspectiva pacientului (descriseri ale bolii și ale experienței patologice); 3. să cultive sentimentul de empatie; 4. să abordeze empatic teme care țin de fragilitate, vulnerabilitate și expunere; 5. să perceapă unicitatea experienței patologice în raport cu pacientul; 6. să înțeleagă perspectiva pacientului în privința ideilor, concepțiilor despre boală și despre tratament; 7. să își cultive ascultarea activă; 8. să se familiarizeze cu principiile existente în medicina narativă.
Competențe transversale	1. să ia parte la dezbateri pe teme contemporane; 2. să își dezvolte creativitatea; 3. să își dezvolte capacitatea de argumentare; 4. să folosească analiza și sintetiza; 5. să cerceteze teme medicale transdisciplinar; 6. să își rafineze interpretarea, curiozitatea, modalitățile de exprimare 7. să își dezvolte zona argumentării

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din competențele specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea unei atitudini centrate pe pacient prin apelul la instrumentele medicinei narative.
7.2 Obiectivele specifice	Dezvoltarea capacității de definire a teritoriului bolii, înțelegerea tipurilor de discurs din perspectiva pacientului. Cursul își propune să dezvolte colaborarea, empatia, ascultarea activă, interpretarea și să facă apel la transdisciplinaritate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare-învățare	Număr de ore	Observații
1. Boala ca ruptură și nouă realitate	Prelegeri	2	
2. Boala – un parcurs identitar	Dialog	2	
3. A trăi cu boala: percepții, idei, concepții	Dezbateri	2	
4. Definiri ale bolii: perspective medicale transpuse la persoana I	Prezentări și studii de caz	2	
5. Pacientul – medic		2	
6. Pacientul și ceilalți – narațiuni medicale		2	
7. Spitalul/clinica – spații ale reconstrucției		2	

Bibliografie obligatorie

Charon, Rita, *Narrative Medicine, A Model for Empathy, Reflection, Profession and Trust*, JAMA, October 17 2001 – Vol. 286, no. 15, pp. 1897-1902.

Suleika Jaouad, *Între două lumi*, Editura Humanitas, 2023.

Kalanithi, Paul, *Cu ultima suflare*, Editura Nemira, 2016.

Mihăilescu, Vintilă, *În căutarea corpului regăsit. O ego-analiză a spitalului*, Editura Polirom, 2019.

Sacks, Oliver, *Un picior de sprijin*, Editura Humanitas, București 2013.

Solomon, Andrew, *Demonul amiezii, O anatomie a depresiei*, Editura Humanitas, 2014.

Șilindean, Daniela, *Boala în cuvinte*, „Orizont”, nr. 3/martie 2021, p. 28.

Șilindean, Daniela, *Boală, identitate, teatru. Vedere spre interior*, „Orizont”, nr. 2/februarie 2021, p. 28.

Șilindean, Daniela, *Boală, identitate, teatru (4)*, „Orizont”, nr. 1/ianuarie 2021, p. 28.

Bibliografie facultativă

Austin, J. L., *How to Do Things with Words*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1962.

Berger, John, *Feluri de a vedea*, Editura Vellant, 2018.

Călinescu, Matei, *Portretul lui M.*, Ed. Polirom, 2003.

Anca Dragu, *Mâini cuminți. Copilul meu autist*, Ed. Polirom, Iași, 2015.

Charon, Rita, *Narrative Medicine: Attention, Representation, Affiliation*, October 2005, *Narrative* 13(3):261-270.

Charon, Rita, *The Ecstatic Witness* [în] Wiggings, O.P, Allen, A. P., *Clinical Essays and the necessity of Stories*, Springer, 2011.

Dennett, Daniel C.D., *Tipuri mentale*, Editura Humanitas, 1998.

Anca Dragu, *Mâini cuminiți. Copilul meu autist*, Ed. Polirom, Iași, 2015.

Doidge, Norman, *The Brain that Changes itself*, Penguin Books, 2007.

Gay Roxane, *Foame. Memoriile corpului (meu)*, Black Buttons Book, 2019

Gawande, Atul, *Să vorbim despre moarte*, Editura Litera, București, 2015.

Luca, Gabriela-Mariana, *Pathos and Iatros: Initiation in Narrative Medicine*, JRLS 8/ 2016, pp 71-78, <http://www.upm.ro/jrls/JRLS-08/Rls%2008%2009.pdf/>.

Marini, Maria Giulia, *Bridging the Gap between Evidence-Based Care and Medical Humanities*, Springer International Publishing, 2016.

Mrožek, Sławomir. *Baltazar*, Editura Curtea veche, București, 2009.

Mihăieș, Mircea, *Cărțile crude. Jurnalul intim și sinuciderea*, Ed. Polirom, Iași, 2005.

Mihăieș, Mircea, *Ultimul Judt*, Editura Polirom, 2011.

Solomon, Andrew, *Depart de trunchi*, Editura Humanitas, 2015.

Sacks, Oliver, *Ochiul minții*, Editura Humanitas, București, 2014

Șilindean, Daniela, *Peisaj după bătălie*, „Orizont”, nr. 7/iulie 2020, p. 28.

Șilindean, Daniela, *Boală, identitate și teatru (III)*, „Orizont”, nr. 5/mai 2018, p. 27.

Șilindean, Daniela, *Boală, identitate și teatru (II)*, „Orizont”, nr. 4/aprilie 2018, p. 28.

Șilindean, Daniela, *Boală, identitate și teatru (I)*, „Orizont”, nr. 3/martie 2018, p. 27.

Șilindean, Daniela, *Am ticuri, deci exist*, „Orizont”, nr. 7/mai 2020, p. 28.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul răspunde nevoii pentru o interacțiune empatică, pentru dialog deschis, cu o atitudine centrată pe pacient.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<p><i>Cunoștințe pentru nota 5:</i> Noțiuni de bază despre medicina narativă.</p> <p><i>cunoștințe pentru nota 10:</i> Aplicarea nuanțată și argumentată în analiza discursul scris/oral al unui pacient, folosind instrumentele medicinei narative.</p>	Examinare orală	100 %
10.6 Standard minim de performanță			
Recunoașterea și definirea conceptelor cu care operează medicina narativă.			

Data completării 23.05.2025	Semnătura titularului de curs Conf. dr. Daniela Șilindean
Semnătura Șefului de Disciplină Conf. dr. Daniela Șilindean	
Data avizării în departament 29.05.2025	Semnătura Directorului de Departament Prof. dr. Elena Constanța Amăricăi